

DRUGA RAZSTAVA UMETNOSTNE ŠOLE SKA.

Lani so jo imenovali akademijo. Toda v tej deželi ima ta naziv dvomljiv prizvok: tu imajo akademije za krojenje perila ter moških in ženskih oblek, glasbene akademije, kjer se učijo otroci prvič na klavirsko tipko udarjati, in akademije de dibužo, kjer prerisujejo karikature iz dnevnikov in ničvrednih revij. Zato smo se vrnili k častitljivemu izrazu "šola", ki pomeni resno šolanje, četudi nižje, pa z enakim pomembnim poudarkom najvišje šolstvo; kako častno je za Šubicev krog, da je izšel iz Wolfove šole, za naše impresioniste, da so bili v Ažbetovi šoli; najbrž tudi Gorše rajši bere, da je prišel iz Meštrovičeve šole, kot pa da je absolvent zagrebške akademije, čeprav je oboje res. Gotovo bo tudi bolj častno biti učenec Bare Remec, kot pa neke buenos-aireske akademije. Sicer pa je še časa dovolj za poimenovanje. Romanopisci napišejo roman, ga korigirajo in pretipkajo; potem šele mu izberejo ime, ga krstijo. Pa čemu segati na druga področja?! Predzadnje nedeljo smo se sešli, da zberemo umetnine za razstavo in jim damo imena za katalog. Z avtorji sva se Bara in jaz prijateljsko posvetovala, niti ne prerekala, ali naj se imenuje portret "Alenka" ali "deklica" ali "študentka z juga" ali kako drugače; važno je bilo le, da se portret dražestne osebe ne imenuje enako pri Papežu, Metki ali Bukovcu, da se ne bi kritik zmotil. Mojster Ahčin za svojo zadnjo razstavo svojih skulptur sploh krstil ni. Če bo katera posebno ugajala, bo že dobila svoje ime. In svoje zasluženno ime bo dobila tudi umetnostna šola SKA.

Zasluženno in častno ime, to sem prepričan, čeprav podučujem na njej samo pomožni predmet: umetnostno zgodovino. Služkinja dijaške gospodinje, pri kateri sem stanoval, je "šla stran" in se mi je potem v tramvaju pohvalila, da je zdaj v službi pri Ljubljanski kreditni banki. Ali je samo stranišča čistila ali tudi direktorjevo sobo pometala, nisem vprašal, toda bila je bančna nastavljenka. Tako sem tudi jaz član učiteljskega zbora, čeprav se od mene nobeden učenec ne bo naučil ene črte potegniti. Pač pa smo v sedanjem času obdelali svetovno umetnost s posebnim ozirom na istočasno slovensko do visoke renesance in vedo slušatelj marsikaj, kar sem jaz že spet pozabil.

Prof. France Ahčin je spet predaval anatomijo in to po posebni metodi, kot jo je napovedal pred svojo lastno razstavo pred dobrim letom, kar sem potem obelodanil. Gospodje in dame so njegova izvajanja skrbno zapisovali, nazadnje pa se je pokazalo, da šola za poduk človekovega okostja sploh nima skeleta. Ahčin je pisal tajnika, tajnik je poročal na seji. Odborniki so skočili kvišku in soglasno izjavili: "Človeško okostje vendar ni problem. To je najlažja stvar. Na vsaki esquini je šola, ki ji bo v čast, če more svojo smrt posoditi za tako kulturne namene". Po teh optimističnih napovedih je ostala in končala šola brez okostnjaka.

Poduk se je pričel letos s precejšnjo zamudo. Deloma zaradi parcelacije zemljišča, deloma zaradi drugih brihtnosti je bilo potrebno prestaviti barako, v kateri se poduk vrši. Ker pa ima vsaka palica poleg svojega slabega konca tudi svoj boljši konec, je s tem letošnja stavba pridobila na kvadratnih metrih. Ker pa so slušatelj akademije navdušeni slikarji, so v podaljšanem počitniškem meddobju pridno slikali in se tako sami izpopolnjevali. Obenem so pa požrtvovalno pre-

Umetnostni urednik dunajskega tednika "Die Österreichische Furche" dr. Wieland Schmidt je obiskal Ljubljano in napisal o svojih vtisih članek pod naslovom "Tukaj veje mednarodni veter". Pravi:

"Ljubljana s svojimi skoraj 150.000 prebivalci ima življenje prave prestolnice. Arhitekturno podoba mesta je moči razdeliti na tri predele: srednjeveške in baročne stavbe, v stavbe novejšega časa, ki so skoraj brez izjeme Plečnikove stvaritve, in končno zgradbe najnovejšega časa, ki so nastale po dragi svetovni vojni. Te so brezupno puste in odvrtno. Človek bi podvomil, ali je sploh mogoče slabše in grše graditi kot pa to deajo v ljudskih demokracijah.

Ljubljana ima dve zelo pomembni, veliki umetnostni galeriji: Narodno galerijo in Moderno galerijo.

In razstave same. Tukaj veje mednarodni veter. Razstave, ki niso nikdar prišle na Dunaj, so Ljubljancem nekaj samo po sebi razumljivega. Človek ima vtis, kot da hočejo politično osamljenost, v kateri se nahaja Jugoslavija, nadomestiti z umetnostno dejavnostjo, s stiki z umetniškimi središči na zapadu, z udeležbo pri duhovnem življenju sveta. Vsi podvigi Moderne galerije pričajo o sposobnosti za navdušenje, o širokogrudnosti, o sodoživljanju, ki prihaja res iz srca, vse stvari, ki so pri nas žal tako redke. Te dni je tukaj moč videti razstavo koroškega slikarja Wernerja Berga... Čudno: ta razstava ni bila pripravljena pri nas v Avstriji, ampak pri naših južnih sosedih... Vsak dan obišče razstavo nad sto ljudi, včasih celo več sto. Res je, Berg ima motive iz Koroške... vendar samo to ne bi zadostovalo za razlago tega zanimanja, ako ne bi bilo ondaj tudi splošno razširjeno veselje nad umetnostjo".

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Umetnostni odsek

V soboto 21. decembra ob 19. uri

OTVORITEV DRUGE RAZSTAVE
UMETNOSTNE ŠOLE SLOV. KULT. AKCIJE

Alvarado 350, Ramos Mejía

Posebnih vabil ni

V TISKU:

MEDDOBJE III/5-6

VREDNOTE IV

Ruda Jurčec:

LJUBLJANSKI TRIPTIH

(Dalje s prve strani)

našali staro in postavljali novo, večjo barako. Tega dela jim seveda nihče ni plačal. Lahko pa rečem zdaj, da umetnostna šola ni samo Slov. kult. akcije, ampak tudi delo slušateljev. Prav rad jim je pomagal prof. Volovšek, ki je v te vrste delih zelo podkovan. Lahko tudi rečem, da se je vse zgradilo po njegovih konceptih, čeprav bi v boljših gmotnih razmerah vse lepše zasnovo.

Potem se je z večjo zamudo vendar začela šola. Omenil sem že, kar sta poučevala v teh dveh semestrih — brez vmesnih počitnic — prof. Ahčin in moja malenkost. Toda največ je spet žrtvovala prof. Bara Remec. Po načrtu, ki ima svoj vzor na preiskovanih metodah evropskih visokih umetnostnih šol, sta bila v programu moški akt in ženski polakt, obenem pa ponavljanje iz lanskega in predlanskega sporeda: portretna študija, krajina in marina, vse to v olju. Z aktom je pa tako, da je stvar težka in še, če dobro izpade, ni vedno godna za razstavo, za ogled publiki. Zato bo število slik na letošnji razstavi manjše kot lani. Prof. Bara Remec je pa z veliko vneto tudi letos gojila grafični študij in postavila učencem nalogo: križev pot. Poleg lesoreza, ki je bil lani v ospredju zanimanja, so letos gojili v šoli bolj suho iglo, linorez in monotipijo. Vseh teh izdelkov je mnogo, vsi bi bili vredni razstave, pa jih bo možno šele ob urejanju razstave primerno izbrati; zato jih katalog podrobno ne navaja.

Prof. Volovšek je poučeval iste predmete kot B. Remec, vendar bolj s poudarkom risarske plati. Ob enem je Volovšek razgledan interpret sodobne umetnostne problematike in jo slušateljem vneto posreduje.

Iz gradiva, ki čaka na razstavo, je že mogoče sklepati na individualne lastnosti posameznih razstavljalcev. Letos bolj kot lani. Bolj natančno bo mogoče o tem govoriti, ko bo gradivo v urejenem prostoru razstavljeno, ko bo pregledno in izpostavljeno primerjavi.

Šola je imela sedem rednih učencev; osmi je izstopil zaradi preobilnih študijev na arhitekturni šoli. Pač pa sta obiskovala šolo še dva izredna učenca, ki ne bosta polagala izpitov in se s svojimi, tudi dobrimi deli, na razstavi nočeta meriti z onimi, ki redno študirajo.

M. M.

naši večeri

NADARJENOST IN IZOBRAZBA

13. večer Slov. kult. akcije je bil postavljen na 23. novembra. Predavanje je imel v okviru filozofskega odseka dr. Vinko Brumen. Tema: Nadarjenost in izobrazba je bila preobširna, da bi jo predavatelj mogel obdelati v enem predavanju, zato bo del o izobrazbi obsegal poseben večer v prihodnjem letu. Kratka vsebina tega zelo obiskanega večera je bila naslednja:

Nadarjenosti je več vrst. Najprej je inteligenca ali zmožnost prilagoditve nalogam. Talentiranost je o kretnost duha, nek splošen faktor, ki se lahko razbije v več smeri: spoznavanje, iznajdljivost, izvršilnost. Lahko se tudi družijo z drugimi faktorji, kot volja ali čustva.

Najvišje vrste je genialnost, to je možnost odkrivanja novega, stvaritev. Genij kot tak se ne more zmotiti, lahko pa iz resnične genialne iskre sestavi zmoten sistem, kot Marx ali Freud.

Talentiranost lahko tudi merimo z testi, to so določene naloge za posamezno starost. Čim bolj je kdo nadarjen, tem več nalog za višjo starost lahko reši.

Za razvoj talenta je zelo važno okolje. Če je okolje dobro, se lahko talent polno razvije, drugače pa ne doseže tistega, kar bi se lahko od njega pričakovalo. Zlasti ga lahko zavreta šola in dom (starši, žena). Pač pa danes še ni rešeno vprašanje, ali se

O AHČINOVEM KIPARSTVU

Urednik "Glasu" me je naprosil, naj obiščem kiparja Ahčina še pred pričetkom razstave in za "Glas" naj kaj napišem, da opozorimo naše prijatelje na pomemben kulturni dogodek: spet slovenska razstava v Buenos Airesu! Samo rok je bil prekratek, da bi že prejšnji Glas o tem kaj prinesel.

Kiparja Ahčina vedno rad obiščem, čeprav si ne nadejam kakšnega intervjuja. Ta mož o svojih umetninah ne govori rad in tudi ne o svojih doživetjih, ki so ga dovedla do upodabljanja. Zadnjič je bil za spoznanje zgovornejši in se je razodel nekako tako-le: "Ko znosim svoje kipe iz delavnice v razstavni prostor in jih tam razporedim, kot vem in znam, šele marsikaj zapazim. Tudi kritiki povejo svoje misli in me opozorijo na stvari, ki so resnične, pa jih prej pri delu nisem upošteval, ali se jih nisem zavedal. Vi sodite s formalnih gledišč, drugi iščejo notranjo vsebino in oboje je zame vzpodbudno. Ne znam pa teh stvari povedati z besedami, kot znate to Vi in Iturburu."

"Toda vendar se morate zavedati, gospod Ahčin, da je v Vaših delih nekaj novega, kar morate pokazati, če že spet postavljate svoje stvari na ogled!"

"Čutim nekaj novega. Zato razstavljam. Ta razstava je majhna, obsegala bo nekaj čez 25 del, manj torej kot lanska. Pripravil pa bi rad večjo razstavo, ker imam vse polno zasnutkov."

Kadar govoriš z umetnikom, moraš biti vedno vesel te vrste optimizma. In

RISARSKA UMEMNOST BARE REMEC

Bara Remec je razstavila svoja dela na Danskem. Kritiki Knud Aage Borchsenius je ob tej razstavi napisal:

"Razstava Bare Remec v umetniški galeriji 'Dalum' v Odenseju (rojstnem mestu H. C. Andersena) je bil pomemben dogodek, ki je privabil veliko število ljubiteljev umetnosti, ki jim je Bara Remec pripovedovala o tako daljnih deželah."

Bara Remec se nam je predstavila z lesorezom, risbami v tušu in pa s posameznimi akvareli, ki vsi pričajo o njeni izredni koloristični nadarjenosti. Mulle-Liebman, kritik v dillnega jynskega lista "Fyens Tidende" se je zelo zanimala za dela Bare Remec. Navdušila se je nad velikim akvarelom "La Vida de San Martín de los Andes", pa tudi o ostalih slikah se je zelo pohvalno izrazila. Za slikarja, ki je več ali manj nagnjen soditi o stvarih v njih odnosu do sebe, je morda nekoliko težje podati objektivno kritiko, a vkljub temu bi rad poudaril, da visoko cenim umetnost Bare Remec. Nič ni

obrazi in obzorja

mu moraš verjeti. Ti navadno govoriš o umetnikih o nerazloženju, razočaranosti nad narodom podobne stvari. Ahčin pa objavlja več bolj založeno razstavo! Potem je najljubše: "Samo nekaj malega vidite kaj. Vse drugo je prav sedaj v pečini, da niste prišli kakšen dan prej pozneje."

Ahčin je imel delavnici samo pet, šest stvari, med drugim portret s portretirancem vred. Na portretu je delal in imel zato nekaj časa zame. Opazovanje umetnika pri delu je bilo za obiskovalca gotovo bolj koristno kot kakšno razgovorjanje v kavi. Ker je bil kipar nekako razpoložen, mi je še mimogrede povedal, zakaj podredi nevažne detajle izrazitemu portretirančeve glave. Prisostvoval mu prvič intenzivnemu delu kiparja in je čudil, koliko problemov se pojavi umetniku med delom celotno deskriptivne umetnine.

Nazadnje, ko je odšel, me je mojster opozoril na razstavi sedanjih in lanskih umetnin, ki jih ima še nekaj v ateljeju. Ugotoviti sem mogel samo eno: letos večja koncentracija na strnjeno in bistvo lika. Lanska dinamika mu pri tem samo koristi, zna tista dinamična izkustva porabiti za tehtnejšo kompozicijo v smislu statične zaokroženosti.

In če naj se spomnim Iturburujevega poudarka lirčnosti, mogli reči: iz murnovstva v groharstvo in balantičevstvo. Brez iskanja novega stila, vse zgolj naraven razvoj iskrenosti in po tem čustvu iskreno delujočega umetnika. Nič iskanja po neznanih, samo solidno delo v domačem iskrenem svetlu.

M. M.

Znani argentinski kritik Cordova Iturburu je ob novi razstavi Franceta Ahčina zapisal:

"Ko je lansko leto France Ahčin med nami priredil prvo samostojno razstavo, smo v tem mlademu slovenskem kiparju, ki živi že nekaj let med nami, ugotovili prisotnost resničnih in velikih obetajočih sposobnosti. Njegove poteze in izrazite teracote, povečini v moških oblikah, so od krivale ustvarjalno moč, pri kateri je z značilno prodornostjo prevladoval komaj

zadržan lirizem z nakazovanjem rahle občutljivosti in velikim čutom za glavne vrednote v plastiki. Pri tem smo opozorili na nevarnosti, ki preže na umetnika s takimi značilnostmi. Predvsem smo podčrtali tveganosti za prehod k raznim osnovnim šibkostim in podčrtavanjem s profili, ki bi se ga mogli dotakniti in bi bilo to le malo koristno za solidnost njegovega dela, ob nevažni čustveni podrobnosti. Čustvenost in lirizem, ki nista brez obilnega bogastva, moreta ob nepravilni obravnavi biti prav tolikšen vir za nevarne pibude. Toda France Ahčin je delaven in razumen umetnik. Razumel je te nevarnosti, nadziral je svoje nagibe in se predal, po vztrajnem delu in ne brez nemira, obvladanju svojih sposobnosti pri določanju meja stroge plastične discipline. Lirizem in čustvenost sta bistveni lastnosti njegove osebnosti in to podčrtavamo. France Ahčin je znal te ustvarjalne vire usmeriti k svojim najboljšim sposobnostim izbirajoč svoje nevarnosti s pomočjo stroge plastične discipline. Pred nami je plod teh plemenitih naporov. Ta nadih melodije, prodirajoče občutje poezije, kar je oboje končno osnova lirizma, je bistvo, ki je najbolj zanimivo, opoj in skrivnost v teh malih terakotah. Toda France Ahčin je na izreden način razumel (to je: tako razumejo to umetniki) povedati, da občutljivost, sentimentalnost, ginjenost in lirizem ne morejo imeti vrednosti v umetnosti, ako se ne utelesijo v luči stroge dostojanstvenosti oblike. Zato moremo med razstavo, ki je bila komaj pred enim letom, in to, ki je pred nami, ugotoviti pomembno razdaljo v ustvaritvah umetnika, ki je začel rasti v zavesti bistvenih problemov svoje umetnosti. Odločen dokaz tega stališča je sedanja razbremenitev forme, ki jo ustvarja, njegov vedno bolj oster čut za arhitekturo svojih del in zagrižen čut za ravnotežje v gibanju in prostoru, kakor tudi še polno drugih glavnih elementov kiparstva. Ob tem teženju njegovih smeri in sposobnosti, se njegove sicer majhne terakote vključujejo z odločnim korakom v stroga področja kiparstva."

Novembra 1957.

čudnega, če v prvem hipu učinkujejo njene slike za danski okus nekako tuje in več ali manj nerazumljivo, toda čim globlje prodiraš v njeno umetnost, bolj se ti bliža in te obogati. Ob njej sem doživel, da "so lepe stvari, ki jih poznaš, a še lepše te, ki jih slutiš". Bara Remec mojstrsko prikaže značaj stvari, prav tako ima izrazit čut za ritem. Njene poteze niso površne kot to tako često opazujemo pri mnogih modernih umetnikih — nasprotno: v napetosti linij slutiš močno notranje doživetje. (Poglej, kako rahlo nakaže daljne obrise gorskih sten — lahkotno in prožno, detajlirano —, ne da bi se izgubila v podrobnosti. Že zgolj ta črta priča o njenem umetniškem formatu).

Njena zbirka pokrajinskih risb Argentine se odlikuje po isti elegantni in plemeniti umetniški izpeljavi: v umetnosti Bare Remec sta lepota in veličina.

Upamo, da njena prva razstava na Danskem ni bila njena zadnja in veselimo se na njeno naslednjo zbirko v olju. — Knud Aage Borchsenius."

talentiranost podeduje ali pa je delo okolja.

Predavatelju so se poslušalci zahvalili s ploskanjem, nato pa se je razvila živahna debata.

ŠTIRJE PROFILI

V soboto 30. novembra je bil štirinajsti kulturni večer Slov. kult. akcije. Ker je bil vodja literarnega odseka dr. Tine Debeljak zadržan, je večer začel dr. Vinko Brumen, ki je uvodoma navajal, da je nocojšnji večer zadnji v letošnji sezoni kulturnih večerov Slovenske kulturne akcije. Vsem navzočim in tudi vsem ostalim udeležencem kulturnih večerov se je zahvalil za njihovo zanimanje in udeležbo na večerih. Prav ljubezen, s katero so vsi spremljali vse večere, dokazuje, kako je delo Slov. kult. akcije potrebno in da se je naslonilo na prave temelje. Ista ljubezen in naklonjenost naj spremlja udeležbo in sodelovanje vseh pri večerih in prireditvah tudi v prihodnji sezoni. Odslej bodo za nekaj mesecev na sporedu prireditve poletnega sporeda. Ko bo njih spored razglašen, naj bo odziv nanje prav tolikšen, kakor je bil dosedaj. V toku tega tedna, to je v sredo 4. decembra pa bo kipar France Ahčin odprl razstavo svojih del v salonu Huemul in Slov. kult. akcija opozarja na to prireditev svojega člana.

Nato je podal besedo *Rudi Jurčec*, ki je tokrat predaval o temi: štirje profili. Za pregled sodobne svetovne literature si je predavatelj izbral William Faulknerja, Grahama Greena, Francoisa Mauriac in Franza Kafko. Ob njih glavnih delih je skušal izluščiti glavne obrise, kako se ti pisatelji približujejo človeku in njegovemu mestu v sodobnem trenju idej in stremeljenj in kako literatura spremlja naš čas. Predavanje je bilo široko zajeto, da je podalo skico panorame sodobne svetovne literature.

Predavatelja so poslušalci ob koncu nagradili s prisrčnim odobravanjem, dr. Vinko Brumen pa je večer zaključil z besedami zahvale in s ponovnim vabilom na prireditve Slov. kult. akcije, ki bodo v decembru.

odmevi

DVE SODBI O SIMČIČEVI NOVELI

"Ko jo preberemo — in to z izrednim naporom in krepko vztrajnostjo — se nam porodi vprašanje: kaj naj osebnosti novele nam, v begunstvu, povedo... Lepe in prikupne so strani, ki govore o materi... prav tako bi sem štel opis starega Grondone... V ostalem pa Simčičevo pisanje prehaja na mnogih mestih v zamegljeno filozofiranje, nejasno v hotenju, kakor bi namenoma hotel svedrati bralčeve možgane... — Ima pa Simčič živ slog, bogastvo besedja in iznajdljivost izražanja. Ko bi to delo bilo kdaj izšlo v normalnih razmerah doma, bi bilo lahko pomenilo drzen, deloma ponesrečen poizkus nečesa izrednega. Ko pa se je to zgodilo tu, v begunstvu, pa se nehote vprašamo: Za koga in čemu?" (—jkc v "Svobodni Sloveniji", 28. nov. 1957. Buenos Aires).

"Knjiga je nedvomno najboljša pripovedno delo, kar jih je po vojni izšlo med Slovenci v tujini... Novela sicer izzveni mračno in bo dala kritikom povod za razne pomisleke. Ta knjiga ne bo branje za ljudi, ki so vajeni naših večernih povesti, vsaka težja stvar pa jim je pretežka. To je novela za človeka, ki zna misliti in videti lepoto v najmanjših podrobnostih. Toda napisana je napeto in polno krvnosti... O njej bo še veliko napisanega. Nihče, ki bo preučeval našo književnost po letu 1945, ne bo mogel mimo nje". (v.b. v "Gospodarstvu", 26. jul. 57. Trst).

— Ta številka se je nekoliko zakasnila zaradi ovir tehničnega značaja. — Zaradi preobilice gradiva bo izšel v prihodnji številki članek ob šestdesetletnici kiparja Fr. Goršeta.

poročamo

Izšel je "Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1958", obsega 288 strani in je tiskan na izredno finem papirju. Knjiga je razdeljena na štiri dele: "Razprave in dokumenti", "Naša beseda", "Naša pesem" in "Izseljenski letopis". Uvodni besedi sta napisala dr. Miha Krek in škof dr. Gregorij Rožman. Knjigo je opremil ak. kipar France Gorše.

Med sodelavci in prispevki navajamo: Milan Komar (Država v nas samih), Marijan Marolt (Arhitekt Plečnik, žena, božji dar), Tine Debeljak (Beseda o Cankarjevi smrti in njegovem marksizmu, Jurij Kozjak, najbolj prevajana slovenska povest), Ivan Ahčin (Hudodelstva in sodobna mladina), Bo-

gumil Vošnjak (Jugoslovanski odbor v Londonu in Krfska deklaracija 20. julija 1917), Vojko Arko (Severna stena, Antartika v geofizikalnem letu), Vinko Beličič (Dokler je dan), Stanko Janežič (Sonce sije nad Parizom), Božo Kramole (Smeti), Karel Mauser (Mačice v vazi, Meditacija, Ivanu Zormanu v slovo), Lojze Novak (Tomaž Špolar), France Papež (Ljubljana, Naš čas, Božično drevo), Vladimir Kos (Iz cikla Otok smehljaev).

Pri opremljenosti tekstov so sodelovali med drugimi tudi slušatelji umetniške šole SKA: Ivan Bukovec, Andrej Makek, Maroltovo novelo je ilustriral Milan Volovšek, svojo novelo pa je ilustriral Božo Kramole.

Poleg tega je obilo klišejev in slik in je izdaja knjige res lep dokaz o naši veliki požrtvornosti in ljubezni do lepe besede tako izdajateljev, kakor tudi sodelavcev.

kronika

— Ivan Pregelj, slovenski pisatelj, je v Ljubljani v novembru nevarno zbolel. Hudo je zbolel tudi pisatelj Ferdo Kozak. O Pregljevi bolezni poročajo, da se je že dalj časa slabo počutil, ni pa izgubil vedrosti.

— Drago M. Šijanec je v nedeljo dne 8. dec. v Teatro Argentino v La Plata dirigiral na komemoraciji za Arturo Toscaninijem. Izvajal je bil Verdijev Requiem.

— Dr. Leopold Leskovar je napisal delo "Cultivo de lúpulo", ki ga je izdala Materias Hudson y Bella Vista v Buenos Airesu. To je prva knjiga o hmelju, ki je izšla v Argentini in v vsej Južni Ameriki.

— V nedeljo dne 15. decembra bo v gledališču Teatro Casal de Catalunya, Chacabuco 863, proslavila tridesetletnico svojega umetniškega delovanja Lidija Kazamarova, bivša članica beograjske pere. Za proslavo je na sporedu izvajanje dveh dejanj "Carjeva nevesta" Rimski-Korsakova z zborom in baletom, prizora iz Glinkega opere "Življenje za carja". Sledi koncertni spored. Cena vstopnic 30, 20 in 10 pesov.

doma in po svetu

— Šestdesetletnico je slavil v Ljubljani slikar France Pavlovec, poleg Gojmira Kosa gotovo najodličnejši predstavnik sodobnega slovenskega slikarstva. Za njegov jubilej pripravljajo v Ljubljani razstavo njegovih del.

— V Pragi so razstavljali svoja dela slikarja Gojmir A. Kos, Miha Maleš in kipar Karel Putrih. Razstava je bila v galeriji Manes. Kos je razstavil 25 podob. Ob tej priliki so praški listi pisali o umetnostnih vezeh med Slovenijo in češko-slovaško in navajali, da je položil najslavnejši temelj arhitekt Pleč-

nik, njemu pa je sledila generacija slovenskih umetnikov, ki so se šolali v Pragi. Na pomlad bo razstava čeških slikarjev v Ljubljani.

— Režiser ljubljanskega gledališča France Jamnik je prišel v London, kjer bo kot gost gledališča Workshop režiral delo Luigija Pirandella "Človek, zver in čednost". V Londonu so želeli, da bi dal na oder kako slovensko delo, pa so na žalost ugotovili, da ni nobeno sodobno slovensko delo prevedeno v angleščino.

— Umrli je v Parizu profesor Jean Lacroix, ki je bil lektor francoščine na ljubljanski univerzi dolgo vrsto let pred drugo svetovno vojno. V Ljubljani je organiziral delovanje Francoskega instituta.

— Italijanska katoliška kritika ugotavlja, da manjka v Italiji dramskih del verske vsebine. Zato so razpisali nagradni natečaj za dela, katerih vodilna misel bi naj bila "Ljudje potrebujejo Kristusa". Nagrada znaša milijon lir (1600 dolarjev).

— Velik uspeh je doživela v Ljubljani uprizoritev drame O'Neill Dolgega dneva potovanje v noč. Režiral je delo Slavko Jan.

— Literarni kritik Lino Legiša pripravlja za tisk pesmi pokojnega tržaškega pesnika Stanka Vuka.

— Izšla je v Trstu v tisku drama tržaškega slovenskega pisatelja Josipa Tavčarja Prihodnja nedeljo. Tekst je izšel v gledališkem listu Slovenskega gledališča v Trstu. — Pri Mohorjevi družbi v Celju je natisnjen novi roman tržaškega pisatelja Alojzija Rebule "Klic v Sredozemlje". Rebula popisuje v romanu usodo slovenske družine na Tržaškem v razdobju izpred prve svetovne vojne in prav do današnjih dni. — Pri Državni založbi v Ljubljani bo te dni izšel roman "Mati zemlja", delo drugega tržaškega pisatelja Borisa Pahorja.

— Slovensko narodno gledališče v Trstu je z novo dramo Prihodnja nedeljo gostovalo tudi v gledaliških dvoranah na Opčinah in v Sežani.

ZALOŽBA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

NOVITETA!

STANKO KOCIPER:

NA BOŽJI DLANI

(Romana In svet se vrti naprej I. del)

Cena (v Argentini):

broširana: 50.—

vezana: 65.—

Ta cena velja do 1. januarja 1958